

วัฒนธรรมข้ามชาติในจังหวัดภูเก็ต

Multiculturalism in Phuket

จารุณี คงกุล*

Jarunee Khongkun

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Phuket Rajabhat University

*jarunee.k@pkru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความเรื่องวัฒนธรรมข้ามชาติในจังหวัดภูเก็ต เป็นการศึกษาการปรับตัวและการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมข้ามชาติในจังหวัดภูเก็ต เพราะจังหวัดภูเก็ตมีการผสมผสานกันของคนพื้นเมืองชาวจีน ชาวอินเดียและชาวตะวันตก โดยมีเหตุการณ์เข้ามาในจังหวัดภูเก็ต เพื่อการค้าเป็นแรงงาน เผยแพร่ศาสนา การเข้ามาของคนเหล่านี้จึงนำมาสู่การเกิดวัฒนธรรมข้ามชาติในจังหวัดภูเก็ต ด้านภาษา การสร้างที่อยู่อาศัย การแต่งกาย การรับประทานอาหาร การศึกษา การประกอบอาชีพ ทั้งพบว่าการที่จังหวัดภูเก็ตมีความเติบโตด้านการท่องเที่ยวค่อนข้างรวดเร็ว ซึ่งเป็นผลจากการเข้ามาของคนชาติต่างๆ และการนำแผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติตามนโยบายของรัฐมาใช้

คำสำคัญ : วัฒนธรรมข้ามชาติ จังหวัดภูเก็ต

Abstract

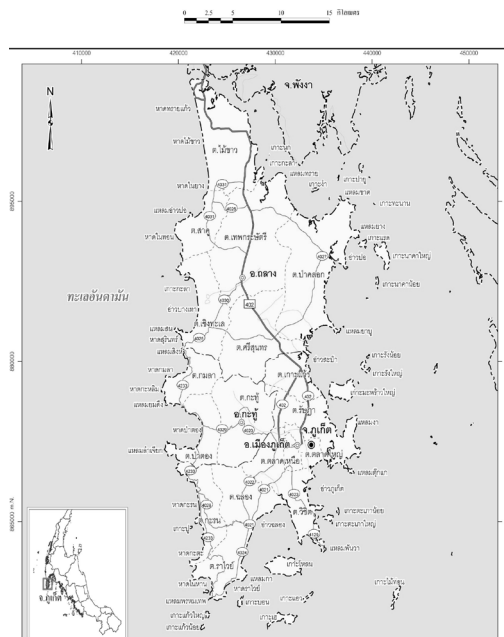
The article of multiculturalism in Phuket was the studying about multicultural adaptation and existence in Phuket province. Because there were integration of local Chinese, Indians and westerners. They came to Phuket for trading, being labor and missionary so that they caused multiculturalism in language, building habitations, dressing, eating, education and occupation. It also found that there were rapidly growth tourism arise from both incoming of foreigners and using the national economic and social development plan by Thai government.

Keywords : multiculturalism, Phuket province

บทนำ

จังหวัดภูเก็ตในบทความนี้มีการใช้ภูเก็ต 2 แบบ คือ ภูเก็ตใช้ก่อนที่ภูเก็ตจะประกาศเป็นจังหวัด และภูเก็ตใช้เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าทรงพระราชทานให้เป็นจังหวัด ซึ่งปรากฏในราชกิจจานุเบกษามาตั้งแต่ พ.ศ. 2450 เป็นจังหวัดที่เป็นเกาะขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ประกอบด้วยอำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอถลาง และอำเภอกะทู้ มีพื้นที่ทั้งหมด 570 ตารางกิโลเมตร (Phuket Province, 2018) มีจำนวนประชากรทั้งหมด 402,017 คน (Wikipedia, 2018) ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามันหรือบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันตกของภาคใต้ในประเทศไทย เป็นส่วนหนึ่งของมหาสมุทรอินเดีย ทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดพังงา ทิศใต้และทิศตะวันตกติดต่อกับทะเลอันดามัน ทิศตะวันออกติดต่อกับอ่าวพังงาและเขตจังหวัดกระบี่ (Fine Arts, Department, 1989, p.98) มีเกาะบริวารประมาณ 37 เกาะ ได้แก่ เกาะนาคาน้อย เกาะนาคาใหญ่ เกาะรังน้อย เกาะรังใหญ่ เกาะมะพร้าว้อย เกาะมะพร้าวใหญ่ เกาะไข่นอก เกาะตะเกียบน้อย เกาะตะเกียบใหญ่ เกาะราชน้อย เกาะราชาใหญ่ เกาะแก้วน้อย เกาะแก้วใหญ่ เกาะโหล่น เกาะแฉ่ง เกาะฮี เกาะบ่อ เกาะปู เกาะมัน เกาะทะ เกาะแฉ่ง เกาะยามู เกาะปายู เกาะลวะน้อย เกาะกะลา เกาะนก เกาะมาลี เกาะแพ เกาะงาม เกาะเฮ เกาะทะนาน เกาะแรด เกาะดอกไม้ เกาะปลิง เกาะไม้ท่อน และเกาะสิเหร่

ในอดีตจังหวัดภูเก็ตมีชื่อเรียกหลายชื่อ เช่น อุจังซีสัง อุจงซีสัง จังซีสัง จังซีสอน เซลัง อูยงสะลัง ซาลิยัม ซาลายัม อูยงซาลอน แหลมตะโกลา แหลมตักโกลา เมืองตักโกลา มณิคราม มณิกคราม ฉลาง แหลมสลา (อูยงสะลัง) แหลมถลาง เกาะถลาง เมืองถลาง โดยถลางอาจมาจากคำว่า Talang อ่านว่า ทาลัง แปลว่า หมู่บ้านเล็กๆ หรือนายหน้าซึ่งตรงตามหน้าที่ของเจ้าเมืองถลาง เพราะทำหน้าที่เป็นผู้แทนพระองค์ในการค้าขายกับต่างประเทศ ณ ภูมิภาคนั้น อีกทั้งถลางเป็นชื่อเมืองบนเกาะที่มีชุมชนไม่ใหญ่โตนักเคยเป็นแหลมของอาณาจักรอยุธยาโดยเกิดขึ้นเมื่อปลายกรุงศรีอยุธยาประมาณ พ.ศ. 2277 อันเป็นต้นปีรัชกาลสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ นอกจากนั้นยังมีชื่อเรียกว่าเกาะภูเก็ต เมืองภูเก็ต ภูเก็ต และภูเก็ต นอกจากนั้นได้มีการพบหลักฐานทางธรณีวิทยาที่บ่งชี้ว่า จังหวัดภูเก็ตเคยเป็นผืนแผ่นดินเดียวกับจังหวัดพังงามาก่อน ภายหลังมีการเกิดรอยเลื่อนคลองมะรุ่ย (Klong Marui Fault) ซึ่งเป็นลำน้ำสายสั้นๆ ไหลลงบริเวณอ่าวพังงาที่บ้านปากลาว ทำให้พื้นที่ของแหลมภูเก็ตถูกดันลงทางใต้ และส่วนของแหลมที่บางที่สุดได้ถูกน้ำทะเลกัดเซาะจนขาดจากแผ่นดินใหญ่และกลายเป็นเกาะไปในที่สุด (Phuket Provincial Administrative Organization, 1985)

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงขอบเขตจังหวัดภูเก็ต
ที่มา : Phuket Province (2009, pp.1-2)

ประชากรกลุ่มแรกที่อยู่บนเกาะภูเก็ตคือ ชาวซาไก (Negritos) มีลักษณะคล้ายพวกเซมัง (Semang) อาศัยอยู่ทางทิศตะวันตกของคาบสมุทรมลายูและเกาะต่างๆในทะเลอันดามัน ต่อมา มีชนชาติมอญจากพะโค (Pegu) ซึ่งเป็นสายหนึ่งของพวกเซลิง (Selung หรือ Salon) หรือชาวเลเข้ามาอาศัยอยู่ตามเกาะชายฝั่งในมหาสมุทรอินเดียและทะเลอันดามัน นอกจากนั้นยังพบว่ามีชาวอินเดียฝ่ายใต้บริเวณอ่าวเบงกอลซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นพวกดราวิเดียนส์ (Dravidians) จากแคว้นกลิงค์และแคว้นอื่นๆ ทางฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของชมพูทวีปเข้ามาค้าขายและหาแร่ดีบุกบริเวณตะกั่วป่า ต่อมา มีชาวจีนเข้ามาอาศัยอยู่ในสมัยอยุธยาตอนปลาย หลังจากนั้นได้มีชาติตะวันตกทั้งโปรตุเกส ฮอลันดา ฝรั่งเศส และอังกฤษเข้ามาตั้งถิ่นฐานในเกาะภูเก็ต จากการเข้ามาของคนหลายกลุ่มข้างต้นได้นำมาสู่การเพิ่มจำนวนประชากรและการผสมผสานกันทางเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ของชาวพื้นเมืองชาวจีน ชาวอินเดีย และชาวตะวันตกในจังหวัดภูเก็ต

ซึ่งเมื่อมีการตรวจสอบจำนวนประชากรตั้งแต่ พ.ศ. 2229 พบว่า เมืองภูเก็ตมีประชากรประมาณ 6,000 คน ครั้นพ.ศ. 2327 จำนวนประชากรได้เพิ่มเป็น 120,000-200,000 คน การคาดการณ์จำนวนประชากรนี้เป็นของกัปตันเจมส์ ฟอว์เรสต์ (Captain James Forest) ซึ่งไม่ได้สำรวจทั่วเกาะภูเก็ต ในขณะที่พันเอก ยี.อี.เยรีนี ได้สำรวจรอบเกาะภูเก็ตแล้ว ต่อมาในพ.ศ. 2367 พม่าได้เข้ามาตีเมืองถลาง ชาวถลางจึงอพยพและย้ายถิ่นกระจัดกระจายไปยังที่ต่างๆ ทำให้จำนวนประชากรเหลือประมาณ 6,000 คน และในพ.ศ. 2453 พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ครั้งยังทรงเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชได้เสด็จประพาสเมืองภูเก็ต และพระราชนิพนธ์ไว้ตอนหนึ่งว่า “...ที่เมืองถลางนั้นไม่มีสิ่งอะไรที่ปรากฏให้เห็นว่าเคยเป็นเมืองใหญ่โตเพียงใด เพราะไม่มีกำแพงแรงเตยอะไรเลย ซึ่งไม่มีอะไรเหลือเป็นขึ้นเป็นอัน แต่บ้านคนยังมีแน่นหนา เดิมเคยมีพลเมืองถึงสองหมื่น กาลบัดนี้เหลืออยู่แปดพันและทราบว่าเป็นจีนเสียส่วนมาก...” (Panya Srinak, 2003, p.26)

จากการศึกษาข้อมูลการเข้ามาของคนชาติต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นนักเดินเรือและพ่อค้านิยมแวะพักเพื่อซ่อมบำรุงเรือ ซื้ออาหารและน้ำดื่มก่อนเดินทางไปยังปลายทาง เพราะจังหวัดภูเก็ตมีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาหรือเทือกเขาตั้งอยู่แนวเหนือจรดใต้จึงสามารถใช้เป็นแนวกำบังลมและฝนได้ ทั้งเป็นเมืองท่าจอดแวะพักเรือและติดต่อซื้อขายสินค้าที่เหมาะสม เพราะมีลักษณะเป็นเกาะริมไหล่ทวีป (Continental Island) จังหวัดภูเก็ตจึงเป็นที่รู้จักของพ่อค้านักเดินเรือในนามของพื้นที่แวะพักเรือและเมืองแหล่งแร่ที่มีอำพัน ไข่มุก ดีบุก ซึ่งชาวตะวันตกนิยมนำแร่ดีบุกไปผสมกับทองแดงและเกิดเป็นสัมฤทธิ์ แล้วนำมาทำเครื่องมือเครื่องประดับ รูปเคารพต่างๆ และสินค้าป่า ซึ่งเป็นที่ต้องการของชาวยุโรป (Narisaranuvativongse, 1961, p.206) นอกจากนั้นนักเดินเรือและพ่อค้าบางคนได้ตั้งถิ่นฐาน เพื่อประกอบอาชีพทางการเกษตร การประมง การทำเหมืองแร่และการบริการ รวมถึงการเข้าทำสนธิสัญญาเบอร์นีกับอังกฤษใน พ.ศ. 2368

ซึ่งส่งผลให้ไทยทำการค้าโดยตรงกับปีนัง มะละกา และสิงคโปร์ ทั้งทำให้เกิดกิจการเหมืองแร่อย่างเป็นทางการซึ่งมีมาตั้งแต่ พ.ศ. 2069 ซึ่งตรงสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 ในบริเวณนี้ และการที่เกาะภูเก็ตมีเหมืองแร่ดีบุกอุดมสมบูรณ์ส่งผลให้เกาะภูเก็ตได้รับการยกฐานะเป็นเมืองภูเก็ตเท่ากับเมืองกลาง จนมีชาวจีนอพยพเข้ามาทำงานเหมืองแร่ ต่อมาพ.ศ. 2398 ไทยทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษ ยิ่งทำให้เศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ตเกิดการขยายตัว การค้าขายแร่ดีบุกมีความสะดวกมากขึ้น และพ่อค้าจากยุโรปเดินทางเข้ามารับซื้อแร่ดีบุกจากปีนังและสิงคโปร์ ครั้นในพ.ศ. 2435 เกาะภูเก็ตถูกปฏิรูปการปกครองเป็นแบบมณฑลเทศาภิบาลโดยตั้งเป็นมณฑลตะวันตก ทำให้ชาวจีนจากเมืองจีนเข้ามาเป็นแรงงานเหมืองแร่โดยตรง ประกอบกับในสมัยพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดีได้จัดหาเรือไปรับคนจีนจากเมืองเอ๋หมิงปีละ 3 เที่ยวเพื่อมาเป็นแรงงานในเกาะภูเก็ต นอกจากการเข้ามาเป็นแรงงานแล้ว ยังพบว่าชาวจีนบางส่วนได้เข้ามาประกอบอาชีพค้าขายและเป็นช่างฝีมือ (National Discovery Museum Institute, 2005, p.207) ส่วนชาวตะวันตกและนายเหมืองจากปีนังได้เริ่มย้ายเข้ามาทำเหมืองแร่ในเมืองภูเก็ตมากขึ้น กิจการเหมืองแร่จึงดำเนินไปได้ด้วยดี

เมื่อเวลาผ่านไปการทำเหมืองแร่เริ่มมีจำนวนน้อยลงซึ่งเป็นผลกระทบของสงครามโลกครั้งที่ 2 จังหวัดภูเก็ตจึงไม่สามารถส่งแร่ดีบุกไปยังตลาดโลกได้ อีกทั้งราคาดีบุกหลังสงครามโลกอยู่ในอัตราทรงตัว นายเหมืองจึงหันไปลงทุนกิจการการเกษตรและธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น การสร้างโรงแรมเพื่อธุรกิจการท่องเที่ยว อีกทั้งรัฐบาลได้ส่งให้องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเข้ามาวางแผนหลักเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต จนนำมาสู่การเกิดชมรมธุรกิจการท่องเที่ยวภูเก็ตในพ.ศ. 2518 (Sudara Sujjachaya, 2000, pp.36-40) และในพ.ศ. 2520 รัฐบาลได้ก่อตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ภายหลังเปลี่ยนเป็นสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) จังหวัดภูเก็ตและได้วางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวสำหรับจังหวัดภูเก็ต เพื่อรักษาสถานภาพการเป็นเมืองท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในด้านปริมาณและคุณภาพของความเจริญเติบโต (Fine Arts Department, 1999, 2001, p.99) จากนั้นในพ.ศ. 2524 สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดภูเก็ตได้นำประเพณีกินเจหรือเทศกาลต่างๆ ของจังหวัดภูเก็ตเข้ามาเป็นสื่อกลางเพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังจังหวัดภูเก็ต (Sudara Sujjachaya, 2000, p.14) ซึ่งพบว่าทำให้ในระยะหลังจังหวัดภูเก็ตเป็นที่รู้จักและชื่นชอบของคนทั่วโลกจนคนกลุ่มต่างๆ จากทั่วโลกเดินทางเข้ามายังจังหวัดภูเก็ตเพิ่มมากขึ้นและสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมาก

โดยพิจารณาจากสถิติผู้โดยสารที่เดินทางเข้าและออกจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2538 พบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 3 ประเทศแรกคือ สหราชอาณาจักร เยอรมนี และสวิตเซอร์แลนด์ ในพ.ศ. 2539 และพ.ศ. 2540 คือ สหราชอาณาจักร เยอรมนี และสหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2552 คือ ออสเตรเลีย สวีเดน และเกาหลี พ.ศ. 2553 คือ ออสเตรเลีย เกาหลี และจีน พ.ศ. 2554 คือ จีน ออสเตรเลีย และรัสเซีย และพ.ศ. 2555 คือ จีน รัสเซีย และสวีเดน (Ministry of Tourism & Sports, 2012) การเข้ามาของคนกลุ่มต่างๆ นำความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมเข้ามาจนทำให้จังหวัดภูเก็ตมีลักษณะเป็นพหุสังคม อีกทั้งการที่ประเทศไทยนำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาใช้ในการพัฒนาประเทศ ส่งผลให้จังหวัดภูเก็ตมีการพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วท่ามกลางความหลากหลายที่เกิดขึ้นจำนวนมาก

จากปรากฏการณ์ข้างต้นมีผลให้จังหวัดภูเก็ตเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และโครงสร้างประชากร ซึ่งมีสาเหตุจากการเดินทางเข้ามาของคนต่างท้องถิ่นและคนต่างชาติในยุคที่จังหวัดภูเก็ตเริ่มเปลี่ยนแปลงเมืองจากอุตสาหกรรมเหมืองแร่เป็นเมืองอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทั้งการที่มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอันเกิดจากการเกิดของประชากรในจังหวัดภูเก็ต และการนำนโยบายของรัฐมาพัฒนาจังหวัดภูเก็ตให้เป็นเมืองท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ซึ่งคนกลุ่มต่างๆที่เข้ามาในจังหวัดภูเก็ตมีวัตถุประสงค์เพื่อตั้งถิ่นฐานและลงทุนประกอบอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการบริการ ทั้งโรงแรม สถานที่พักตากอากาศ ภัตตาคาร ร้านอาหาร การขนส่ง การจำหน่ายสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภค และการขายแรงงาน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดวัฒนธรรมข้ามชาติในจังหวัดภูเก็ต

สำหรับวัฒนธรรมข้ามชาติในจังหวัดภูเก็ตมีการเข้ามา 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงปรับปรุงประเทศตามแบบตะวันตกถึงก่อนมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และช่วงการมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-11 (พ.ศ. 2504-2559) โดยปัจจัยการรับอิทธิพลวัฒนธรรมข้ามชาติในจังหวัดภูเก็ตในช่วงปรับปรุงประเทศตามแบบตะวันตกถึงก่อนมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชาตินั้น มีสาเหตุจากการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษในพ.ศ. 2398 ซึ่งตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยมีผลมาตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวที่พระองค์ได้เริ่มเปิดประเทศเพื่อติดต่อกับตะวันตก ทำให้ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีชาวตะวันตกเดินทางเข้ามายังประเทศไทย เพื่อทำการค้าตามข้อตกลงของสนธิสัญญาเบาว์ริง ส่งผลให้การค้าแร่ดีบุกในจังหวัดภูเก็ตเกิดการขยายตัว ทั้งการที่อังกฤษได้ทำการค้ากับจังหวัดภูเก็ตผ่านปีนังและสิงคโปร์ทำให้จังหวัดภูเก็ตเริ่มเรียนรู้วัฒนธรรมของตะวันตกด้วย ทั้งยังมีสาเหตุจากการปรับเปลี่ยนเศรษฐกิจให้เป็นแบบทุนนิยมโดยการให้อิสระแก่พ่อค้าหรือผู้ที่สนใจทำการค้า ทั้งขณะนั้นรัฐบาลต้องการให้การค้ามีความเป็นสากลและเป็นที่ยอมรับในกลุ่มพ่อค้าทั่วโลก ซึ่งการปรับเปลี่ยนนี้ได้สอดคล้องกับแนวคิดของจอมพล ป.พิบูลสงครามในการพัฒนาเศรษฐกิจให้เป็นอุตสาหกรรมแบบทุนนิยมภายใต้การนำของนโยบายรัฐชาติ และผลจากการปรับเปลี่ยนดังกล่าวทำให้ชาติต่างๆ รวมทั้งชาติตะวันตกเข้ามายังประเทศไทยและจังหวัดภูเก็ตเพื่อเปิดตลาดทางการค้ามากขึ้น

เมื่อกิจการเหมืองแร่ชะลอตัวชาวตะวันตกที่เข้ามาในจังหวัดภูเก็ตเพื่อทำเหมืองแร่ได้ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การลงทุนมาเป็นการลงทุนธุรกิจด้านการท่องเที่ยวทั้งโรงแรม ร้านอาหารและบริษัททัวร์ อีกทั้งการที่จอมพล ป.พิบูลสงครามประกาศใช้นโยบายสร้างชาติ เพื่อต้องการเปิดโลกทัศน์ใหม่ให้ประชาชนคนไทยได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและความเป็นอยู่ให้เป็นสากลและให้ทัดเทียมกับชาติตะวันตกมากขึ้น

ทั้งเป็นการสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้กับประเทศชาติ จอมพล ป.พิบูลสงครามจึงให้คนไทยปฏิบัติตามนโยบายด้านวัฒนธรรมว่าด้วยการออกกฎข้อบังคับให้คนไทยทั่วประเทศแต่งกายให้เป็นสากลนิยม มีชื่อและนามสกุล สนทนาด้วยการใช้คำสุภาพ ให้ทำงานโดยใช้ความสะอาด เหมาะสมและตรงเวลา เป็นต้น จึงเป็นส่วนหนึ่งของรัฐนิยม 12 ประการที่จอมพล ป.พิบูลสงครามรับวัฒนธรรมตะวันตกมาใช้เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสมัยใหม่ ทั้งการที่ให้ประชาชนปฏิบัติตามนโยบายด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนโยบายที่ช่วยพัฒนาและแก้ไขเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญก้าวหน้า เช่น การลดอำนาจการปกครองทางสังคมและเศรษฐกิจแบบเก่า การผลิตและค้าขายสินค้าภายใต้ระบบสหกรณ์ การดูแลค่าครองชีพของประชาชน การให้ประชาชนช่วยเหลือตัวเองหรือสร้างรายได้ด้วยตนเอง การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ทั้งถนน การปรับปรุงสนามบิน การเริ่มโครงการด้านการชลประทานเพื่อช่วยเหลือประชาชน การส่งเสริมการปศุสัตว์ และการประมง เป็นต้น นอกจากนี้ในช่วงนี้จังหวัดภูเก็ตยังมีการสร้างที่อยู่อาศัยแบบชิโน-โปรตุกีส แบบอังกฤษแบบกรีกโรมันหรือนีโอคลาสสิก มีการค้าแบบทุนนิยมการแต่งกายให้เป็นสากล เป็นต้น

สำหรับปัจจัยการรับอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกหรือวัฒนธรรมข้ามชาติในจังหวัดภูเก็ต ช่วงการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-11 (พ.ศ. 2504-2559) เป็นผลจากการเจริญเติบโตของธุรกิจท่องเที่ยว และการสนับสนุนการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 1 ตั้งแต่ พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา ซึ่งรัฐบาลได้ทำการก่อสร้างสาธารณูปการต่างๆ ทั้งการขนส่ง การคมนาคม ไฟฟ้า และเขื่อน เพื่อเพิ่มแรงจูงใจให้ชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนในกิจการต่างๆ ทั้งยกเลิกกฎหมายจำกัดสะสมที่ดิน การอนุญาตให้ชาวต่างชาติย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่อาศัย การอนุญาตให้ทำการลงทุน ทำงาน และขอใบอนุญาตทำงานอย่างถูกกฎหมาย ตลอดจนการให้บริการจดทะเบียนและดูแลกฎหมายด้านต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับชาวต่างชาติ กฎหมายดังกล่าวจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีคนไทยต่างชาติเข้ามาเพื่อแสวงหาโชคและผลประโยชน์ในจังหวัดภูเก็ตมากขึ้น ประกอบกับการที่รัฐบาลสนับสนุนนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศไทยและจังหวัดภูเก็ตมาตั้งแต่ พ.ศ. 2516 ทำให้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในจังหวัดภูเก็ตได้ร่วมกันวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตทั้งที่พัก ร้านอาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ (Kanita Lekhakul 1973, p.14) อย่างจริงจังมาตั้งแต่ พ.ศ. 2516 สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้จังหวัดภูเก็ตต้องปรับปรุงกิจการคมนาคม ทั้งทางบกด้วยการปรับปรุงถนน ทางน้ำด้วยการขุดลอกร่องน้ำเดินเรือ การสร้างท่าเรือน้ำลึก เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้าและการเดินทาง การก่อสร้างท่าเรือท่องเที่ยวและท่าเรือสำราญ การสร้างที่จอดเรือยอร์ช เพื่รองรับการเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างชาติในตำบลเกาะแก้ว รวมถึงการพัฒนาท่าเรือฝั่งตะวันออกของจังหวัดภูเก็ต ส่วนทางอากาศได้ทำการปรับปรุงสนามบินให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และพัฒนาสู่การเป็นท่าอากาศยานระหว่างประเทศการสร้างที่พักผู้โดยสาร การเปิดเที่ยวบินตรงจากประเทศจีน ฮองกง มาเลเซีย สิงคโปร์ ไต้หวัน เกาหลี เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ เป็นต้น เข้าสู่จังหวัดภูเก็ต ตลอดจนการขยายบริการโทรทัศน์และโทรศัพท์ให้ทั่วประเทศ เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสารให้ทราบอย่างทั่วถึง

นอกจากนั้นการที่รัฐบาลให้การสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวด้วยการเผยแพร่โฆษณาสู่ต่างประเทศ การอนุญาตให้ต่างประเทศเข้ามาใช้พื้นที่ถ่ายทำภาพยนตร์เพื่อฉายในระดับนานาชาติ เช่น ภาพยนตร์เรื่อง Killing Field, Good Morning Vietnam, Casualties of War เป็นต้น ทั้งการใช้จังหวัดภูเก็ตเป็นสถานที่ในการจัดการแข่งขันกีฬาระดับโลก เช่น การแข่งเรือใบ การแข่งขันกอล์ฟ

การแข่งขันไตรกีฬา กิจกรรมเหล่านี้จึงยังเป็นการเปิดตัวการท่องเที่ยวของประเทศไทยและจังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นการขยายตลาดการท่องเที่ยวไปยังประเทศต่างๆ ต่อสายตาคนทั่วโลก

ไม่เพียงแต่การร่อนรับการลงทุนจากรัฐบาลเพียงอย่างเดียว หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนของจังหวัดภูเก็ตยังได้ร่วมมือกับรัฐบาลในการทำแผนหลักการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้จังหวัดภูเก็ตเป็นแม่เหล็กการท่องเที่ยวระดับโลกอย่างยั่งยืน และเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่มีเมืองและเกาะเป็นบริวาร เพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปที่ท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ ได้สะดวก รวมถึงการส่งเสริมให้จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางทางชายฝั่งทะเลหรือเมืองหลักทางชายฝั่งตะวันตก เพราะจังหวัดภูเก็ตมีพื้นที่บริเวณชายหาดทะเลตะวันตกมีความเหมาะสมในการรองรับนักท่องเที่ยว จึงนำมาสู่การลงทุนธุรกิจด้านโรงแรมแบบร่วมทุนระหว่างคนภูเก็ตกับชาวตะวันตกหรือการว่าจ้างชาวตะวันตกให้มาบริหารกิจการโรงแรมหรือธุรกิจประเภทงานบริการ ทั้งในพ.ศ. 2530 รัฐบาลได้ประกาศให้ประเทศไทยเป็นปีท่องเที่ยวไทยหรือ Visit Thailand Year ส่งผลให้จังหวัดภูเก็ตเปิดเป็นเมืองท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น จนในพ.ศ. 2552 จังหวัดภูเก็ตได้รับการยอมรับให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลก (World Class Tropical Paradise) เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและทางธรรมชาติรอบเกาะที่มีมาตรฐานสูง ส่งผลให้ตลาดธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการของจังหวัดภูเก็ตมีศักยภาพและทรัพยากรที่อยู่ในระดับบน (Premium Tropical Beach & Resort)

นอกจากนโยบายสนับสนุนจากภาครัฐที่กล่าวมาแล้ว ประชาชนในจังหวัดภูเก็ตได้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ด้วยการร่วมกันฟื้นฟูรักษาศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นจนนำมาสู่การเกิดสมาคมเพอรานากัน การจัดประเพณีแต่งงานแบบบาบ๋า การร่วมกันอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยการพัฒนาชายหาดให้เป็นสถานที่พักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว การรวมกลุ่มของผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตเพื่อก่อตั้งสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต เพราะประชาชนจังหวัดภูเก็ตตระหนักดีว่าการรักษาวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่นให้คงอยู่ต้องเริ่มจากคนท้องถิ่น ดังนั้นสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจึงผนวกประเพณีกินเจและประเพณีแต่งงานแบบบาบ๋าไว้ในปฏิทินการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต เพื่อรักษาและเผยแพร่ประเพณีของจังหวัดภูเก็ตไปทั่วโลก

อย่างไรก็ตามอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังจังหวัดภูเก็ตเพิ่มมากขึ้นทุกปี คือ การที่ผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวสร้างบรรยากาศการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ด้วยการให้บริการแนะนำสถานที่ และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น การจัดกิจกรรม ด้านประวัติศาสตร์ อาหาร กีฬา การสร้างที่พักและการดูแลสถานที่พักผ่อนให้ผ่อนคลาย ทั้งการตราพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ การจัดอบรมเจ้าหน้าที่มัคคุเทศก์เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรให้มีมาตรฐานที่ดีเทียบเท่ากับเมืองท่องเที่ยวชั้นนำและเป็นที่ยอมรับของนานาชาติประเทศ ในขณะเดียวกันจังหวัดภูเก็ตยังได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับประยุกต์ใช้กับธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถติดต่อกันได้อย่างสะดวกและราบรื่น ดังนั้นตั้งแต่พ.ศ. 2538 จังหวัดภูเก็ตได้พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านเว็บไซต์ phuket.com และ phuketjettour.com

อย่างไรก็ตามการเจริญเติบโตด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตได้มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา และดูเหมือนเป็นสิ่งที่ดีงามทุกขณะ แต่พบว่าการพัฒนาในด้านต่างๆ อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของธรรมชาติที่พอดีหรือเกินพอดีสำหรับธรรมชาติที่มอบให้กับจังหวัดภูเก็ต เพราะความมั่งคั่งดังกล่าวได้ถูกระงับไว้เรียกคืนในพ.ศ. 2547 เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตประสบเหตุการณ์ธรณีพิบัติสึนามิ แต่เมื่อเหตุการณ์ผ่านไปกลับพบว่าจังหวัดภูเก็ตมีความมั่งคั่งมากกว่าเดิม ทั้งทำให้เห็นมิตรภาพจากทั่วโลกที่ได้แสดงความมีน้ำใจและการความช่วยเหลือต่อกัน รวมถึงความช่วยเหลือด้านการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว การได้รับความช่วยเหลือจากสายการบินภายในประเทศ บริษัทนำเที่ยวทั้งในและต่างประเทศในการลดราคา ค่าโดยสารจนทำให้เริ่มมีนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย รัสเซีย ออสเตรเลียเดินทางเข้ามายังจังหวัดภูเก็ตเป็นกลุ่มแรกๆ หลังจากเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว สิ่งเหล่านี้จึงเป็นส่วนหนึ่งของการช่วยฟื้นฟูการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต เพราะพบว่ามียุโรปแบบเช่าเหมาลำจากต่างประเทศบินเข้าสู่จังหวัดภูเก็ตเพิ่มมากขึ้นทั้งบรรยากาศการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตได้เข้าสู่สภาพปกติ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดได้เห็นความร่วมมือที่เกิดจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนของจังหวัดภูเก็ตในการมุ่งพัฒนาการท่องเที่ยวให้ทัดเทียมเท่าระดับโลก เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศให้เดินทางเข้ามายังจังหวัดภูเก็ต จนนำมาสู่การอยู่ร่วมกันของคนไทยและคนต่างชาติจากประเทศต่างๆ ทั่วโลก อีกทั้งพบว่ามีคนต่างชาติเข้ามาลงทุนทำธุรกิจในจังหวัดภูเก็ตมากขึ้น ทั้งการลงทุนภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เช่น การก่อสร้างโรงแรมหรือบ้านพักบริเวณไหล่เขาริมทะเล การก่อสร้างแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ภูเก็ตแฟนตาซี จนไม่สามารถแยกได้ว่าคนไทยหรือต่างชาติเป็นเจ้าของธุรกิจใดในจังหวัดภูเก็ต ทั้งสิ่งที่แฝงมากับการเข้ามาของชาวต่างชาติยังมีเรื่องวัฒนธรรมที่ไม่อาจแยกได้ว่าวัฒนธรรมใดเป็นของไทยหรือต่างชาติเพราะจังหวัดภูเก็ตได้ถูกรุกกล้ำด้วยวัฒนธรรมข้ามชาติที่ไม่รู้ตัว

ปัจจัยการเข้ามาของวัฒนธรรมข้ามชาติในจังหวัดภูเก็ตข้างต้น ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจตามมา ซึ่งถือเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการรับวัฒนธรรมจากภายนอกเข้ามาอย่างง่ายและรวดเร็ว เพราะได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้คนในจังหวัดภูเก็ตซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความคิด ทัศนคติ รวมถึงความเชื่อทางศาสนาและทำให้คนภูเก็ตปรับตัวเพื่อการดำรงอยู่ภายใต้วัฒนธรรมข้ามชาติในเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรม

- **ด้านภาษา** ซึ่งหลังจากที่ชาติต่างๆ เข้ามายังจังหวัดภูเก็ตได้มีการนำภาษาไทย ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ และภาษามลายูมาผสมผสานกัน จนเกิดเป็นภาษาอังกฤษสำเนียงจีนฮกเกี้ยน ภาษามลายูสำเนียงจีนฮกเกี้ยนและภาษาที่เป็นคำยืม รวมทั้งการมีภาษาอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น ภาษารัสเซีย ภาษาเยอรมัน ภาษาสเปน ภาษาฝรั่งเศสเพื่อนำไปใช้ในการสื่อสารและประกอบอาชีพ

- **ด้านการสร้างบ้านเรือนและที่อยู่อาศัย** ได้เปลี่ยนไปจากบ้านแบบไทยที่สร้างด้วยวัสดุธรรมชาติกลายเป็นบ้านที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับทางตะวันตกโดยนำซีเมนต์และเหล็กมาใช้ในการก่อสร้าง อีกทั้งยังมีการนำรูปแบบและการตกแต่งแบบจากตะวันตก เช่น ตู้เสื้อผ้า โคมไฟ เติ่งและของตกแต่งบ้านจากประเทศจีนและตะวันตกเข้ามาใช้ร่วมกัน

- **ด้านการแต่งกาย** การที่จังหวัดภูเก็ตมีลักษณะเป็นพหุสังคมจึงมีการนำวัฒนธรรมมาผสมผสาน เช่น การนุ่งห่มด้วยผ้าแพร การสวมใส่เสื้อคอจีน การนุ่งผ้าปาเต๊ะ การสวมใส่เสื้อคอตั้งกับกางเกงขายาว การสวมใส่ชุดแบบสากล การสวมเสื้อราชปะแตนหรือเสื้อตามแบบพระราชนิยม การใช้ผ้าคลุมผม

แบบหญิงมุสลิม ทำให้ในระยะหลังพบว่าการแต่งกายในจังหวัดภูเก็ตมีการปรับเปลี่ยนตามแบบสมัยนิยม ซึ่งการปกปิดให้มิดชิด ความสุภาพ และความเหมาะสมกับกาลเทศะน้อยลง จนทำให้การแต่งกายแบบดั้งเดิมของจังหวัดภูเก็ตจางหายไป ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวหน่วยงานราชการของจังหวัดภูเก็ตได้ทำการรื้อฟื้นการแต่งกายแบบดั้งเดิมของจังหวัดภูเก็ต โดยให้เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยงานราชการทุกคนในจังหวัดภูเก็ตแต่งกายด้วยชุดบาบาและยาหย่าทุกวันพลุ่สบัติของทุกสัปดาห์ ทั้งให้โรงเรียนในจังหวัดภูเก็ตอนุญาตให้นักเรียนแต่งกายด้วยผ้าบาติกทุกวันศุกร์

นอกจากนั้นเขียนพบว่า **ด้านอาหาร** เป็นอีกหนึ่งอย่างที่มีการปรับเปลี่ยนไปเช่นกัน กล่าวคือเดิมที่คนภูเก็ตนิยมรับประทานชา กาแฟ ขนมท้องถิ่น ข้าวต้ม ขนมจีนในตอนเช้าส่วนกลางวันและเย็นรับประทานก๋วยเตี๋ยว ข้าวพร้อมกับข้าว แต่ในระยะหลังมีการเพิ่มอาหารของชาวตะวันตก เช่น อาหารรัสเซีย อาหารอเมริกัน อาหารเยอรมัน เป็นต้น ซึ่งสังเกตได้ว่าร้านอาหารเหล่านั้นมีจำนวนมากขึ้น มีทั้งคนไทยและคนตะวันตกใช้บริการรับประทานอาหารดังกล่าว

การนับถือศาสนาในจังหวัดภูเก็ตมีทั้งศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาสิกข์ และศาสนาฮินดู ทั้งมีค่านิยมและความเชื่อต่างๆ เช่น การตั้งศาลพระภูมิ การบูชาเทวดา ความเชื่อเรื่องโจหรือเครื่องรางชนิดหนึ่งนิยมใช้ในหมู่ชาวสวนภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งเชื่อว่าจะสามารถป้องกันขโมยและส่งผลร้ายต่อผู้ที่ขโมยผลไม้ในสวน โงมีหลายรูปแบบ เช่น โงกระบอก โงป่อง โงพริก โงหลอก และโงจริง เป็นการใส่คาถากำกับและใช้อาคมบางอย่าง โดยทั่วไปเจ้าของสวนจะแขวนโงไว้ตามกิ่งไม้ผลเพื่อให้คนเห็นและไม่ขโมยผลไม้ ผลจากการกินผลไม้ที่มีโงแขวนนั้นจะทำให้ผู้กินมีอันเป็นไปตามแต่เจ้าของโงจะสาปแช่งเอาไว้ การตั้งชื่อลูก ความเชื่อของชาวเลการแต่งงานระหว่างคนไทยเชื้อสายจีน การมีประเพณีเกี่ยวกับชีวิต

สำหรับ**ด้านการศึกษา**นั้นแต่เดิมการเรียนการสอนส่วนใหญ่ในจังหวัดภูเก็ตเป็นไปตามนโยบายจากส่วนกลางหรือภาครัฐ ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนของรัฐบาลครั้นเมื่อชาวตะวันตกเข้ามาทำให้เริ่มมีการเปิดโรงเรียนของภาคเอกชน รวมถึงการเปิดโรงเรียนนานาชาติและการเปิดสอนในหลักสูตรนานาชาติหรือ English Program เพิ่มขึ้นในโรงเรียนต่างๆ ของจังหวัดภูเก็ต เช่น โรงเรียนขจรเกียรติศึกษา โรงเรียนนานาชาติบริติชภูเก็ต

สุดท้ายคือ **การประกอบอาชีพ** มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตอย่างมาก เพราะในอดีตคนในจังหวัดภูเก็ตประกอบอาชีพการทำเหมืองแร่และการเกษตรกรรม แต่เมื่อชาวตะวันตกเข้ามาพบว่าอาชีพในจังหวัดภูเก็ตมีความหลากหลายมากขึ้น เช่น การประกอบอาชีพธุรกิจท่องเที่ยว โรงแรม บริษัทนำเที่ยว การให้บริการรถนำเที่ยว รวมถึงพนักงานในสถานบริการเกี่ยวกับธุรกิจท่องเที่ยว

การเข้ามาของชาวตะวันตกยังนำสู่การรวมกลุ่มในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การเข้าโบสถ์ในวันอาทิตย์ของผู้นับถือศาสนาคริสต์ การรวมกลุ่มของผู้ประกอบธุรกิจ การเกิดสังคมเฉพาะกลุ่มของคนที่มีครอบครัวกับชาวตะวันตก เป็นต้น คนกลุ่มนี้มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมแตกต่างและแปลกแยกจากสังคมภูเก็ตรวมทั้งมีวิทยาการสมัยใหม่กว่าคนภูเก็ต ในขณะที่คนภูเก็ตมีสังคมที่อยู่กับคนในจังหวัดภูเก็ตหรือคนต่างจังหวัดที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดเท่านั้น ทำให้การปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างคนต่างชาติและคนต่างถิ่นกับคนภูเก็ตจึงค่อยๆ เกิดการเรียนรู้และการกลืนกลาย สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้คนภูเก็ตปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตหรือวัฒนธรรมบางประการเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง จนทำให้คนภูเก็ตดูซึมความสนใจ

สิ่งใหม่ๆ แล้วละทิ้งวิถีชีวิตดั้งเดิมไป ทั้งหันเหไปตามวัฒนธรรมหรือวิทยาการสมัยใหม่ด้วยความสนใจ ซึ่งส่งผลกระทบทั้งด้านบวกและลบในจังหวัดภูเก็ต จนนำมาสู่การเกิดวัฒนธรรมข้ามชาติในจังหวัดภูเก็ต

อย่างไรก็ตามสาเหตุที่สังคมภูเก็ตและสังคมแบบตะวันตกสามารถอยู่ร่วมกันได้ เพราะคนจังหวัดภูเก็ตได้พยายามปรับตัวเข้าหากันโดยการยอมรับ เรียนรู้ ช่วยเหลือ เข้าใจ มีน้ำใจเผื่อแผ่ การไม่รังเกียจ การมีมิตรภาพ การรับฟังความคิดเห็นจากคนอื่นโดยไม่คิดแบ่งแยก การปรับความคิด ทักษะคติ และมุมมองต่างๆ อีกทั้งการที่คนในจังหวัดภูเก็ตได้พบเห็นชาวตะวันตกมาเป็นระยะเวลานานตั้งแต่อดีต และการที่คนในจังหวัดภูเก็ตบางกลุ่มไปเรียนต่อต่างประเทศทำให้ได้รับรู้และเรียนรู้วัฒนธรรมตะวันตกมาด้วย

บทสรุป

บทความเรื่องวัฒนธรรมข้ามชาติในจังหวัดภูเก็ต ทำให้เห็นการขับเคลื่อนของจังหวัดภูเก็ตตั้งแต่อดีต เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตมีการพัฒนาที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของโลกซึ่งมีการนำนโยบายจากส่วนกลางหรือภาครัฐมาปรับใช้ อีกทั้งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องดำเนินควบคู่กันไปอย่างไม่สามารถแยกออกจากกันได้ บทความนี้ได้ใช้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมชุมชนเป็นฐานคิด โดยนำแนวความคิดที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม แนวคิดวัฒนธรรมชุมชน แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมข้ามชาติ มาศึกษาควบคู่กับทฤษฎีวิวัฒนาการทางวัฒนธรรม ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม เพราะทำให้ผู้เขียนเกิดความเข้าใจต่อการเข้ามาและการปรับเปลี่ยนระหว่างวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวัฒนธรรมตะวันตกได้อย่างสมเหตุสมผล อีกทั้งยังทำให้เห็นว่าแนวคิดและทฤษฎีสามารถยึดโยงเข้ากับชุมชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสามารถนำข้อมูลจากส่วนนี้มาทำการวิเคราะห์ร่วมกันได้

นอกจากนั้นบทความนี้ยังทำให้เห็นว่าประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมสามารถเชื่อมสภาพสังคมและเศรษฐกิจในอดีตสู่ปัจจุบัน ทั้งสามารถเชื่อมคนไทยและคนตะวันตกให้อยู่ร่วมกันได้ เช่น การศึกษาเรื่องประวัติศาสตร์เมืองภูเก็ตสมัยใหม่ พ.ศ. 2500–2550 ของ Yanabhat Sakulbunpanich (2011) ที่ทำให้เห็นภาพบริบทเศรษฐกิจและสังคมภายใต้กระบวนการเปลี่ยนแปลงในระยะเวลา 50 ปี การศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจจากกิจการเหมืองแร่ดีบุกสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2484–2530 ของ Apsorn Na Ranong (2007) ที่ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงจากอุตสาหกรรมเหมืองแร่ดีบุกสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการศึกษาเรื่องศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดภูเก็ตของ Bhumindr Yukulthorn (2001) ที่ทำให้เห็นสภาพสังคมและเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ต หลังการเปลี่ยนแปลงเป็นเมืองท่องเที่ยว การศึกษาของตัวอย่างงานเหล่านี้มีส่วนช่วยให้ผู้เขียนสามารถเชื่อมต่อกับองค์ความรู้ที่ผู้เขียนรวบรวมได้

อย่างไรก็ตามการรับวัฒนธรรมตะวันตกหรือวัฒนธรรมข้ามชาติเข้ามาในจังหวัดภูเก็ตท่ามกลางวัฒนธรรมท้องถิ่นของกลุ่มคนท้องถิ่นในพื้นที่ที่อยู่อาศัยมาตั้งแต่บรรพบุรุษเป็นสิ่งที่ดี เพราะวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในแง่ของจิตใจ เอกลักษณ์และความภาคภูมิใจ ทั้งยังเป็นพลังที่จะทำให้เกิดการแรงผลักดันให้มีการพัฒนาท้องถิ่น ชุมชนและประเทศชาติ (Chatthip Nartsupha, 2004, pp.10–11) ดังนั้นในขณะที่โลกหมุนอยู่ตลอดเวลาหรือมีการเปลี่ยนแปลงย่อมมีการเรียนรู้กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว เช่น การทำความรู้จักกับชาวตะวันตกที่มีการเดินทางรอบโลกเพื่อเรียนรู้และศึกษาความแตกต่าง สิ่งนี้นำมาสู่การผสมผสานหรือการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เข้ากันได้ เหมือนการนำวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวัฒนธรรมตะวันตก

มาอยู่รวมกันเป็นวัฒนธรรมข้ามชาติได้อย่างลงตัว เพราะวัฒนธรรมท้องถิ่นเพียงอย่างเดียวมีพลวัตไม่เพียงพอ จึงต้องมีการนำความก้าวหน้าของวัฒนธรรมอื่นมาผสม หรืออาจนำวัฒนธรรมที่เป็นสากลและเป็นของมนุษยชาติเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นคนไทยจึงควรรับและใช้ความก้าวหน้าของมนุษยชาติ และหาวิธีการที่จะนำวัฒนธรรมท้องถิ่นและวัฒนธรรมตะวันตกมาผนวกรวมกัน

References

- Aporn Na Ranong. (2007). **Economic Change from Tin Mining towards Tourism Industry in Phuket from 1941–1987**. Master's Thesis. Department of Southeast Asian Studies, Faculty of Arts, Graduate School, Silpakorn University.
- Bhumindr Yukulthorn. (2001). **A Study of Status and Guidelines in Phuket Tourism Development**. Master's Thesis. Department of Thai Studies, Faculty of Arts, Graduate School, Thaksin University.
- Department of Provincial Administration. (2011). **Population and Home in 2011**. Retrieved August 9, 2011, from http://203.113.86.149/xstat/pop53_1.html
- Fine Arts Department. (1989). **Thalang, Phuket, and Andaman West Coast: Archeology, History, Ethnic and Economy**. Bangkok: Amarin Printing Group.
- Fine Arts Department. (2001). **Phuket Culture, Historical Development, Identity and Wisdom**. Committee on Documentation and Archives: Board of Directors in An Arrangement of 74th Anniversary Celebrations of His Majesty King Bhumibol Adulyadej on December 5, 1999. Bangkok.
- Kanita Lekhakul. (1973). Tourism Industry: the New Visage of Phuket. *Osotho Magazine*, 12(4), 14.
- Ministry of Tourism & Sports. (2012). **Tourism Statistics**. Retrieved October 8, 2012, from http://www.mots.go.th/more_news.php?cid=411
- Narisaranuvativongse, H. R. H., & Damrongeachanuphap, K. (1961). **Sarnsomdej No.6**. Bangkok: Kurusapa Printing. (in Thai)
- National Discovery Museum Institute. (2005). **Life, Culture and Nature**. Bangkok: National Discovery Museum Institute.
- Panya Srinak. (2003). **Thalang, Phuket and West Coast Countries**. Bangkok: Matichon.
- Phuket Province. (2009). **Phuket Provincial Tourism Enhancement Project**. Bangkok: Biotech Technology Co., Ltd.
- Phuket Province. (2018). **Phuket Province Information for Supporting the Inspection of Thai Prime Minister and Ministry of Interior Administrator**. Retrieved April 29, 2018, from http://www.phuket.go.th/webpk/file_data/infopk/01.pdf

- Phuket Provincial Administrative Organization. (1985). **Seminar Report of Thalang History**.
Phuket: Phuket Provincial Administrative Organization.
- Sudara Sujjachaya. (2000). **Visiting the Old Commercial District and Squire's Houses at Thalang and Krabi Road, Phuket**. Bangkok: Sarakadee.
- Sunai Ratchaphantharak. (1984). **Phuket**. 2nd ed. Bangkok: Sangkanpim.
- Yanabhat Sakulbunpanich. (2011). **Modern History of Phuket 1957–2007**. Master's Thesis.
Department of History, Faculty of Arts, Graduate School, Thammasat University.